

foto Geert van Duinhoven

Strandmieren

In het Nederlandse landschap zijn naast steden, dorpen, bedrijventerreinen, boerenland en snelwegen gelukkig ook nog natuurterreinen. Gaat het niet altijd overal zo lekker mee en qua areaal en onderlinge verbinding houdt het ook vaak niet over. Dankzij ons stemrecht krijgen wij – en onze nakomelingen - de natuur die wij als Nederlanders bij elkaar verdienen.

Gek genoeg reppen we het vrijwel nooit over een 5.850.000 hectare groot natuurgebied binnen onze landsgrenzen: de Noordzee. Daar speelt ook het een en ander. Niettemin, of zelfs juist daarom, is het de hoogste tijd er in deze rubriek eens wat aandacht aan te schenken. Tijd voor een inspectie door het praktijkraadselteam. En ja hoor, gelijk raak. Het Texelse strand, voorjaar 2024, op struikelafstand van de duinvoet komen we iets opmerkelijks tegen. Maar wat is het?

- a. Een vloednest van de duinbever, *Castor fiber maritimus*, die reeds is waargenomen op diverse plekken langs de Nederlandse kust. Anders dan de ondersoorten *C. fiber ssp vistulanus* die veel lomper gebouwd is of de *C. fiber ssp albicus*, die wat kleiner en mindereisend is, is de *C. fiber maritimus* een zouttolerante kruising met de Canadese bever, die zich succesvol langs de kuststreken verspreidt. 'Al eâhdâh berêkte deize ondahsoâht auveriges de Haagse dûine.'
- b. Duinboeren speelden vroeger een verrijkende rol in het duinbeheer, met kleinschalige akkers en graslandjes. In het kader van boerinclusieve natuur is dit fenomeen op Texel ineens een hype. Met een beetje zuidwester waait er dan in het voorjaar wel eens zo'n klein hooibaaltje het strand op.

- c. Hier is een zeer ijverige en de natuur een groot hart toebedelende medewerker van het hoogheemraadschap bezig geweest met het aanleggen van insectenhôtels op het strand. Een nieuwe soortenmaatregel die niet zo bekend is.
- d. Stuivend zand en helmgras maken – in een delicate geomorfologische balans – duinvorming mogelijk. Maar ja, hoe kom je aan voldoende stevige helmplantjes om duinerosie de kop in te drukken? Die kweek je dus op het strand, waar wortelstokken vrij van larven van de juni-, juli- of de duinkever kunnen groeien. Dat is dan wel weer een domper voor de geleedpotigenfauna in dit helmlandschap, en ook voor de jongen van de grauwe klauwier die met deze larven gevoed hadden zullen worden.
- e. Wij Nederlandse toeristen houden van een schoon strand. Kustgemeenten spannen zich derhalve in om regelmatig het toeristenstrand aan te harken om aldus de door de zo gewaardeerde strandgasten kwistig verspreide ongerechtigheid te elimineren. Deze hoopjes zijn verzamelpunten van deze zogenaamde strandrommel, die dadelijk per vrachtwagen worden afgevoerd.

Erwin Al en Ido Borkent, met dank voor het idee en de foto door onze hulpinspecteur Geert van Duinhoven.

*Antwoord
Dat er bevers in de nabijheid van Den Haag zitten is te zien in de Verspreidings-atlas. De Elbebever (*C. fiber albicus*) is in onze streken uitgezet en daadwerkelijk langs de Zuid-Nederlandse kust waargenomen, op enkele plekken rond Flevoland vind je misschien nog ontsnapte Canadese bevers (*C. canadensis*), die overigens niet kunnen hybridiseren met de Europese soort. Er zijn geen duinboeren op Texel, dus bereiken hun verwaarde hooibalen het strand niet en al helemaal niet door zuidwester winden. In noodsituaties of bij aanleg van zeedijken worden wel helmgrasplantjes geplant. Maar ze kunnen ook zelf kiemen. De jonge plantjes zijn in staat om een meter zandophoging per jaar de baas te blijven, inclusief de verse mineralen hierin. Het kweken op het strand is zeker niet noodzakelijk. Op de afkalvende Noordzeekust is na zandsuppletie voldoende zand aanwezig voor nieuwvorming van met helm begroeide duinen. Het harken in de morgenstond komt echt voor! Echter voor zover wij weten niet op Texel. Wel staan op steeds meer opgangen afvalbakken, die die milieubewuste toeristen goed weten te vullen met plastic en ander zwerfafval. Antwoord c) is derhalve het enige juiste. Of het gaat werken weet nog niemand. Het lijken wat fragile bouwwerken maar wie weet ....*

21-30 juni
Week van de invasieve exoten
www.weekvandeinvasieveexoten.nl

28 juni
25 jaar Netwerk Ecologische Monitoring
Bijeenkomst 'Op weg naar een duurzame toekomst'
netwerkecologischemonitoring.nl

5 juli
Libellenexcursie Ravenvennen (Limburg)
leer libellen herkennen en flexstellen
www.vlinderstichting.nl

6 juli
Een week van insecten
Landelijke werkgroep insecten
KNNV
liw.knnv.nl

23 augustus
Libellenexcursie Woldlakebos (Overijssel)
Leer libellen herkennen en flexstellen
www.vlinderstichting.nl

25 augustus
Symposium Herstel van de biodiversiteit op de Brabantse Wal
IVN-Groene Zoom i.s.m. waterschap de Brabantse Delta
www.ivn.nl/afdeling/groene-zoom

4 september
BOSLES II vervolgcursus
www.klingenbomen.nl

12 en 13 september
Cursus Geïntegreerd bosbeheer
www.klingenbomen.nl

12 september
film De Wilde Noordzee
In de bioscoop

18 en 25 september
Cursus heidebeheer
www.naturio.nl

18 september
Groen erfgoed, een kennismaking
www.cultureelerfgoed.nl

19 september
BOSLES voor geïnteresseerde leken
www.klingenbomen.nl

20 september
Beheerdersdag
beheerdersdag.nl